

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
बीउ विज्ञान प्रयोगशाला
खजुरा, बाँके

☎ ०८१-५६०४५०

Email: seedlabkhajura@gmail.com

Website: seedlabkhajura.lumbini.gov.np

प.स:- २०८२/०८३

च.नं. ३६०

मिति: २०८३/०९/२९

विषय: बीउ विज्ञान उत्पादन तथा खरिद बिक्री सम्बन्धमा ।

श्री एग्रोभेट, बीउ व्यावसायीहरू (दाङ, बाँके, बर्दिया, रोल्पा, प्यूठान र रुकुमपूर्व)
श्री मुल तथा उन्नत बीउ उत्पादक सबै (दाङ, बाँके, बर्दिया, रोल्पा, प्यूठान र रुकुमपूर्व)

प्रस्तुत विषयमा यस प्रयोगशालाको कार्यक्षेत्र भित्र रहेका सम्पूर्ण बीउ व्यावसायी, बीउ उत्पादक कृषक, समुह, सहकारी, कम्पनी प्रा.ली हरूले बीउ विज्ञानको कारोबार गर्दा देहाय बमोजिमको नियमहरूको पालना गर्नुहुन सरोकारवाला सम्पूर्णमा जानकारी गराइन्छ । साथै प्रकृत्या पुरा नभएका गुणस्तरहीन बीउको खरिद तथा बिक्रीमा संलग्न बीउ विज्ञान व्यवसायी तथा एग्रोभेटलाई बीउ विज्ञान ऐन, २०४५ (दोस्रो संशोधन, २०७९) तथा बीउ विज्ञान नियमावली, २०८१ अनुसार कारवाही हुने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ ।

तपसिल:

१. नेपाल/प्रदेश सरकारबाट सिफारिस तथा सूचित बाली र जातका बीउ विज्ञानहरूको मात्र उत्पादन तथा प्रयोग गरौं ।
२. बाली, जात, उत्पादन वर्ष, लट नं., उमारशक्ति आदि उल्लेखित बीउ उत्पादन संस्थाको लोगो समेत समावेश गरिएको बोरा, डिब्बा वा प्याकेटमा राम्रोसंग शीलबन्दी भएको बीउ मात्र प्रयोग गरौं ।
३. बीउ प्रमाणीकरण निकाय तथा सम्बन्धित बीउ उत्पादक संस्थाबाट लेबल गरिएका ट्याग तथा यथार्थ संकेतपत्र प्रयोग गरिएका बीउ विज्ञानहरूको मात्र प्रयोग गर्ने गरौं ।
४. नेपाल/प्रदेश सरकारबाट अनुमतिपत्र प्राप्त बीउ विज्ञान व्यावसायी तथा भरपर्दो श्रोतबाट बीउ खरिद गरी प्रयोग गरौं ।
५. श्रोत बीउ मूल र प्रमाणित सरहको सही सदुपयोग गरी यसलाई बीउ उत्पादनका लागि मात्र प्रयोग गरौं । खाद्यान्न उत्पादनका लागि उन्नत स्तरको बीउ प्रयोग गरौं ।
६. बीउ विक्रिताले बीउ विज्ञान ऐन, २०४५ (दोस्रो संशोधन, २०७९), बीउ विज्ञान नियमावली, २०८१ र प्रदेश बीउ विज्ञान ऐन तथा नियमावली २०८१ अनुसार तोकिएका सूचित र गुणस्तरयुक्त बीउ मात्र बिक्री वितरण गरौं ।
७. बीउ प्रमाणीकरण गर्न चाहने व्यक्ति, संस्था वा निकायले बीउ बाली खेत निरीक्षण सम्बन्धि पूर्व जानकारी फाराम बीउ छरेको/रोपेको एक महिना भित्र बीउ विज्ञान प्रयोगशालामा पठाऔं, सो अवधिभित्र जानकारी नभएमा कार्यालय बाध्य नहुने ।
८. बीउलाई लामो समयसम्म जोगाईराख्न बीउको उपयुक्त चिस्यान तथा उचित भण्डारणमा विशेष ध्यान दिने गरौं ।
९. बीउको गुणस्तर कायम राख्न बीउ बाली निरीक्षण, आफ्नो बीउको गुणस्तर थाहा पाउन प्रयोगशालामा परीक्षण गर्ने गरौं र ट्याग लेबल लगाई बीउ बिक्री वितरण गरौं ।
१०. बीउ व्यावसायी तथा उत्पादकहरूले प्रत्येक वर्षको श्रावण महिनाको ७ गते भित्र वार्षिक प्रगति विवरण र माघ ७ गते भित्र अर्धवार्षिक प्रगति विवरण सहित अन्य तोकिएका कागजातहरू अनिवार्य रूपमा पेश गरौं ।
११. कृषक पहिचान पुस्तिका/दर्ता पुस्तिका, बीउ लट दर्ता र चलानी रजिष्टर, लटको विवरण लगायतका अन्य सम्पूर्ण विवरण अध्यावधिक गरौं ।
१२. माथि उल्लेखित प्रक्रिया पुरा नभएका गुणस्तरहीन बीउको प्रयोगमा सम्बन्धित कृषक तथा प्रयोगकर्ता जिम्मेवार हुनेछन् भने खरिद तथा बिक्रीमा संलग्न बीउ विज्ञान व्यवसायीलाई बीउ विज्ञान ऐन, २०४५ (दोस्रो संशोधन, २०७९) तथा बीउ विज्ञान नियमावली, २०८१ अनुसार कारवाही हुने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ ।
१३. विस्तृत जानकारीका लागि सम्बन्धित जिल्लाको कृषि ज्ञान केन्द्र वा जिल्ला स्थित कृषि हेर्ने कार्यालय वा स्थानिय तहको कृषि शाखा वा यस प्रयोगशालाको वेब साईट/फेसबुक पेज/बीउ विज्ञान सफ्टवेयर वा प्रयोगशालामा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गर्दछौं ।

बोधार्थ:

श्री कृषि विकास निर्देशनालय, बुटवल, रुपन्देही ।
श्री कृषि ज्ञान केन्द्र (बाँके, दाङ, रोल्पा)
श्री एकिकृत कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यालय (बर्दिया, रुकुमपूर्व, प्यूठान)

दिनेश प्रसाद सायन
निमित्त कार्यालय प्रमुख
२०८३/०९/२९